

Rätt till modersmålsundervisning

Information från Skolverket.

Modersmålsundervisning ger elever med ett annat modersmål än svenska möjlighet att läsa sitt modersmål som ett ämne i skolan. Här kan du läsa om vad som gäller kring modersmålsundervisning.

Vad är modersmålsundervisning?

Syftet med undervisningen är att ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper i och om sitt språk. Modersmålet har stor betydelse för barns språk, identitets-, personlighets- och tankeutveckling. Ett välutvecklat modersmål ger bra förutsättningar att lära sig svenska, andra språk och andra ämnen.

Bedömning och betygsättning sker på samma sätt som i övriga ämnen. De kunskaper och förmågor som en elev visar bedöms i förhållande till kunskapskraven i kursplanen eller ämnesplanen.

Källor: Kurs- och ämnesplanerna i modersmål.

Undervisning i modersmål utom nationella minoritetsspråk

Elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska erbjudas undervisning i modersmål som inte är ett nationellt minoritetsspråk om

- en eller båda vårdnadshavarna har ett annat språk än svenska som modersmål
- språket utgör elevens dagliga umgängesspråk i hemmet
- eleven har grundläggande kunskaper i språket.

Huvudmannen är också skyldig att erbjuda modersmålsundervisning till elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska. Det gäller även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk hemma. Men eleven måste ha grundläggande kunskaper i språket. Huvudmannen är kommunen om det är en kommunal skola och skolans styrelse om det är en fristående skola.

Huvudmannen är bara skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk om

- det finns minst fem elever som har rätt till undervisningen i det språket
- dessa elever vill få undervisning i språket
- det finns en lämplig lärare.

Det är rektorn som avgör om en lärare är lämplig att undervisa i modersmål.

En elev som får modersmålsundervisning får fortsätta att delta i undervisningen även om språket skulle sluta att vara dagligt umgängesspråk för eleven.

Undervisning i modersmål som nationellt minoritetsspråk

Elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna har en starkare rätt till modersmålsundervisning än andra elever. Det finns inga krav på att språket ska vara elevens dagliga umgängesspråk eller att eleven ska ha några kunskaper i språket.

De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning i dessa språk om

- en elev vill få undervisning (det finns alltså inget krav på fem elever)
- det finns en lämplig lärare.

Det är rektorn som avgör om en lärare är lämplig att undervisa i modersmål.

En elev som tillhör den nationella minoriteten romer och som kommer från utlandet får ges modersmålsundervisning i två språk om det finns särskilda skäl.

Tidsbegränsning av modersmålsundervisning

Om eleven får sin modersmålsundervisning utöver den garanterade undervisningstiden är huvudmannen skyldig att erbjuda undervisningen i högst sammanlagt sju läsår under elevens skoltid. Men det gäller inte om modersmålet är ett nordiskt språk, ett nationellt minoritetsspråk eller om eleven har ett särskilt behov av modersmålsundervisning. Då har eleven rätt att läsa modersmålet längre.

Källor: 10 kapitlet 7 §, 11 kapitlet 10 §, 12 kapitlet 7 § och 13 kapitlet 7 § skollagen och 5 kapitlet 7, 9–12 §§ skolförordningen.